

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 257:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Feriebetaling på grundlag af perioder med voksenuddannelsesstøtte).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 4/5 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Ole Vagn Christensen (S):**

Det lovforslag, vi her behandler, tager sigte på at lukke det hul, der er opstået ved, at feriedagpengene nu udbetales efter et optjeningsprincip i modsætning til tidligere, hvor det blev udbetalt efter et opfyldningsprincip.

Indførelsen af optjeningsprincippet medførte, at den gruppe, der er på VUS-støtte, mistede feriedagpenge i forhold til opfyldningsprincippet. Dette problem burde have været løst af undervisningsministeren, men af forskellige årsager har dette ikke været muligt.

I Socialdemokratiet er vi derfor godt tilfredse med, at Arbejdsministeriet løser opgaven, da det er urimeligt, at VUS-støttede skal miste feriedagpenge i forhold til tidligere. Socialdemokratiet skal derfor give sin fulde støtte til lovforslaget og håber på en hurtig udvalgsbehandling.

Per Stig Møller (KF):

At se til er dette forslag en simpel retfærdighedsgerning oven på de ændringer, regeringen gennemførte i fjor. Man havde bare i skyndingen glemt deltagerne i VUS; sådan havde man for resten glemt så meget, som vi siden her i vinterens og i forårets løb har måttet råde bod på.

Dengang påpegede vi også andre grupper, der var blevet glemt, og som nu ved ændringerne af systemet kom til at sidde med en bet. En af disse grupper var de selvstændige erhvervsdrivende, som hidtil i en tilsvarende situation

havde fået ca. 20 mio. kr. Efter ændringen i fjor får denne gruppe intet. De blev altså stillet dårligere efter omlægningen end forud.

Dårligere efter omlægningen end forud er netop det ordvalg, ministeren anvender som forklaring på, at VUS-deltagerne nu skal med. Men hvorfor kan det samme ordvalg ikke falde i ministerens mund, når det drejer sig om de selvstændige? Og hvilke andre grupper kan vi vente ministeren senere får øje på? Hvad med de unge, som får SU? Skal de ikke også med?

Vi ønsker derfor at standse den fortsatte diskriminering af de selvstændige, og vi ønsker en forsikring om, at ministeren nu har fundet alle de grupper, som blev glemt i fjor. Det er jo ikke klædeligt med denne hovsa-politik, som skyldes regeringens hastværk i tryk forvisning om, at den kan gøre, hvad der passer den, så længe de 90 mandater holder.

Else Winther Andersen (V):

Dette lovforslag er endnu et ændringsforslag efter regeringens arbejdsmarkedsreform. Venstre stemte ikke for arbejdsmarkedsreformen, da vi jo ikke på nogen måde havde indflydelse på den.

Nu er det så VUS, arbejdsministeren har opdaget at der er et eller andet problem i. Hvad bliver det så næste gang? Og hvorfor så lige denne gruppe? Hvorfor skulle de selvstændige stilles dårligere end tidligere?

Mere generelt vil jeg gerne sige, at vi i Venstre gerne ville have hele ferieloven ændret. Vi ser her, at det, man har glemt, oven i købet giver en merudgift på 1 mio. kr. om året. Jamen er de ting, man har glemt, noget, som skal komme drypvis, og så med 1 mio. kr. eller 2 hver gang, så pengene fosser ud?

Så jeg må sige, at da Venstre hverken har lod eller del i arbejdsmarkedsreformen, vil vi undlade at stemme.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har en kort bemærkning til fru Else Winther Andersen. Det drejer sig om dette med en million – bare for at der ikke skal danne sig nogen myter. Det er rigtigt, der i lovforslaget står, at udgiften er 1 mio. kr., men udgiften har jo været der tidligere, da disse mennesker var omfattet af dette princip. Så der er altså ikke tale om nogen merudgifter.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Som bekendt har Socialistisk Folkeparti heller ikke del i de nye regler, der blev lavet på dette område, men det skal nu ikke få mig til at afstå fra at sige, at selvfølgelig skal der rettes op, hvis der er en gruppe, som ifølge de gældende regler, som allerede er vedtaget, ikke får det, man faktisk kunne sige de retmæssigt har krav på. Så selvfølgelig vil vi støtte dette lovforslag.

Jeg vil gerne i forbindelse med dette forslag, som jo handler om de ændringer, der blev lavet sidste gang, nemlig at man går fra et opfyldningsprincip til et optjeningsprincip, sige til arbejdsministeren, at jeg tror, man skal være ret opmærksom på, hvad der sker ude i a-kasserne. Jeg er i hvert fald i den situation, at jeg får en række henvendelser fra folk, som simpelt hen bliver afvist i a-kasserne; de kan ikke få noget som helst, når de holder ferie, og det er jo ikke rimeligt, for det var jo ikke det, det blev lavet om til.

Jeg vil derfor tro, at ministeren kommer til enten at skrive et hyrdebrev eller noget i den retning for at skabe sikkerhed for, at folk nu får de krav opfyldt, som de er berettiget til. Det er især folk inden for pædagogverdenen, jeg har fået disse henvendelser fra, så jeg vil gerne bede arbejdsministeren om at være opmærksom på, at der nok kommer nogle sager den vej rundt. Disse mennesker får altså afslag i a-kassen; der bliver sagt, at de ikke er berettigede til at få penge, og det er jo ikke rigtigt. De er jo berettigede til at få nogle feriepenge efter optjeningsprincippet.

Poul Nødgaard (FP):

Ja, jeg vil heller ikke sige, at Fremskridtspartiet har den store begejstring for dette lovforslag.

Vi har noteret os, at der i de bemærkninger, som ministeren har skrevet til forslaget, står noget om, at det i øjeblikket overvejes mellem Undervisningsministeriet og Arbejdsministeriet, om det er muligt at forenkle en række forskellige ordninger, osv. Jeg ved ikke, hvor langt de overvejelser er nået, men når man stadig væk kommer smuttende med den ene ting og så den anden ting og så den tredje ting, hvorfor så ikke lægge hele godset på bordet på én gang?

Jeg kan da ikke se, at de overvejelser, der foregår mellem de to ministerier, skulle være så vanskelige at komme til bunds i, andet end at man kunne lægge det frem som en samlet pakke. Man kan så i øvrigt spørge sig selv, hvorfor denne sag har ligget i ministerens skrivebordsskuffe og ikke er blevet taget frem og behandlet i forbindelse med arbejdsmarkedsreformen. Det er der sikkert en eller anden helt fantastisk supergod forklaring på, og den får vi nok, når nu ministeren runder af.

Der er ingen grund til, at vi forlænger debatten. Jeg kan bare sige, at der jo også er nogle økonomiske aspekter. Jeg forstod ikke rigtig hr. Ole Vagn Christensens bemærkning om, at der ikke var merudgifter. Det kan være, jeg har misforstået det, men der står dog i forslaget, at der er en merudgift. Den er ganske vist kun på 1 mio. kr., og det er jo ikke de store sager, når vi taler om statsbudgetter, men lad det ligge.

Jeg må nok sige, at til dette lovforslag, der lige kommer flyvende ind i folketingsalen, synes jeg faktisk, at vi må vende tommelfingeren nedad, desværre.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg synes, hr. Poul Nødgaard sagde én fornuftig ting: Der er ingen grund til at forlænge debatten.

Derfor kan jeg for Det Radikale Venstre sige, at vi er godt tilfreds med forslaget og støtter det.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne sige tak for den støtte, der har været til lovforslaget. Det manglede også bare andet, for det er en lille gruppe, som har fået feriedagpenge tidligere, og som i virkeligheden lever op til det, der ligger i optjeningsprincippet, nemlig at de får en offentlig ydelse, og ud fra det gives der dagpengere.

Jeg er nødt til at sige til hr. Per Stig Møller og fru Else Winther Andersen, at denne ændring i feriedagpengeloven intet har med arbejdsmarkedsreformen at gøre. Jeg kan forstå på de ordførertaler, der har været fra den kant, at man har stirret sig så blind på sin kritik af arbejdsmarkedsreformen, at man ikke kan se skoven for bare træer. Dette forslag er et forslag, som tidligere regeringer faktisk har arbejdet med i ganske mange år. Jeg har som forhandler for den daværende opposition siddet i

[Arbejdsministeren]

forhandlinger i Finansministeriet og har fået præsenteret det ene besparelsesforslag efter det andet på feriedagpengeområdet. Så vidt jeg husker, var det ét år omkring en halv milliard kroner, et andet år var det så lidt mindre, og et andet år igen var det lidt mere, fordi man gerne ville have lagt principperne om, sådan at man fik feriedagpenge i henhold til den kompensationsydelse, man havde, hvis man havde tabt sin arbejdsfortjeneste.

Nu kommer hr. Per Stig Møller så og siger: Vi kan ikke lide dette her, for det ligner arbejdsmarkedsreformen lidt for meget, og selv om vi som tidligere regeringsparti har lagt op til massive besparelser på dette område, vil vi alligevel gerne have, at der skal gå 20 mio. kr. mere ud af den offentlige kasse, end der ellers ville gøre.

Fru Else Winther Andersen hævder, at nu fosser der 1 mio. kr. ud af kassen, samtidig med at fru Else Winther Andersen siger, at selvstændige skal have 20 mio. kr. mere. I må altså meget undskylde: Der er ikke nogen sammenhæng i den form for argumentation!

Det, der er tale om her, er et optjeningsprincip, og vi har så set, at VUS-gruppen, som ligger i Undervisningsministeriet, ikke var omfattet i første omgang. I sommer skulle vi så se, at to grupper, som er i nogenlunde samme situation, nemlig orlovs personer og VUS-personer, pludselig ikke har det samme ydelsesgrundlag, når de er på ferie: Det synes vi faktisk ville være uanstændigt ikke at rette op på. Det er det, vi gør, men det kan jeg altså forstå at Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet ikke vil være med til. Det er jo så deres politiske ansvar, som jeg ikke skal blande mig i i øvrigt.

Jeg vil gerne sige til fru Lilli Gyldenkilde, at hvis der er tale om pædagoger og andre blandt dem, der nu kommer og henvender sig, som har haft en dagpengeperiode i det ferieår, som ligger til grund for feriepengene i denne sommerferie, så skal de have feriedagpenge, for så har de jo optjent dem. Men der er situationer, hvor de tidligere har fået feriedagpenge, men hvor de ikke får det i dag. Hvis de har villet have selvbetalte fridage, hvor de i perioder går ud af en lønindkomst, eller hvad det nu måtte være, så kan de ikke få feriedagpenge. Men af det ydelsesgrundlag, som kan beregnes ud fra en dagpengeudbetaling til de pågældende

grupper, får de efter det nye princip optjent feriedagpenge.

Når det drejer sig om de unge, vil jeg gerne sige til hr. Per Stig Møller, at der er lagt det princip ind, at unge dimittender skal have 3 ugers feriedagpenge. Så dem har vi altså taget højde for.

Vi har som sagt i regeringen skønnet – selv om vi godt ved, det er lidt sent på folketingsåret – at det ville være uanstændigt, hvis de mange, der er på VUS-støtten, ikke skulle få mulighed for at have penge til at holde ferie for, og det har vi gerne villet rette op på. Jeg synes, det er ærgerligt, at der er partier, der vender sig imod det, men glæder mig over, at der er andre partier, der er positive over for det.

Per Stig Møller (KF):

Som jeg sagde i min tale, var det jo – at se til – en simpel retfærdighedsgerning, der blev udøvet her. Men den hænger jo altså sammen med de store omlægninger, regeringen lavede i fjor, hvor lovforslag nr. L 275 gik ind i den store pakke med skatte- og arbejdsmarkedsreformerne. Det gjorde vi også opmærksom på i vores betænkning i forbindelse med L 275, som dette lovforslag retter op på. Og vi gjorde under debatten om L 275 sammen med SF meget kraftigt opmærksom på, at der var grupper, som i regelforenklingsens navn nu blev stillet ringere – det ordvalg, som ministeren nu selv bruger om VUS.

Det var regeringspartierne meget lydhøre over for, så lydhøre, at Kristeligt Folkepartis hr. Glønborg – partiet er desværre ikke til stede i dag – sagde, og jeg citerer fra sp. 8844: »Jeg synes da, at både fru Lilli Gyldenkilde og hr. Per Stig Møller har rejst nogle særdeles relevante spørgsmål til os i regeringspartierne...«, som han så synes at man skal gøre noget ved.

Det eneste, der blev tilbage, som der ikke blev gjort noget ved, var de selvstændige, og det fik selvfølgelig afgørende indflydelse på vores stemmeafgivning, for som vi sagde i betænkningen, var det en skuffelse for os, at de eneste, man til sidst ramte i regelforenklingsens navn, var de selvstændige.

Så kom man altså også til at ramme VUS-folkene – det vidste man ikke i fjor – og så får man dem ind. Det er rigtigt, at den tidligere

[Per Stig Møller]

regering arbejdede med en regelforenkling; den havde ramt bredere. Nu ender det så med, at man kun rammer de selvstændige. Og så er det, vi siger: Det er ikke særlig rimeligt med den forskelsbehandling, som fru Lilli Gyldenkilde også taler om i Jyllands-Posten den 5. maj i år: Man risikerer, at folk bliver forskelsbehandlet. Det var præcis, hvad man kom til, og man ramte kun én gruppe, og så reagerede vi.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 258:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Forbedring af vilkårene for personer fra det tidligere Jugoslavien).
Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 10/5 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Da urolighederne i det tidligere Jugoslavien tog fat i sommeren og efteråret 1992, førte det til en voldsom stigning i det antal personer, som søgte beskyttelse i Danmark. På baggrund af de store problemer, der derved opstod i asylsagsbehandlingen, fremsatte den daværende regering et lovforslag, som i hvert fald i den endeligt vedtagne form imødekom UNHCR's opfordring til at give denne gruppe en midlertidig opholdstilladelse og til, at behandlingen af asylsagen så kunne udskydes i op til 2 år.

Da indenrigsministeren for nylig meddelte, at asylansøgningerne fra de personer, der havde fået midlertidigt ophold, ville blive behandlet, efterhånden som 2-års-fristen udløb, vakte det stort postyr, ikke mindst hos Venstre og De Konservative.

I Socialdemokratiet har vi faktisk meget svært ved at forstå al den ophidselse. Det, indenrigsministeren i al stilfærdighed har sagt, er, at hun er loyal over for den lov om midlertidigt ophold, som bærer den daværende konservative justitsminister Hans Engells navn, og som er vedtaget af et meget stort flertal, inklusive Venstre og De Konservative.

Partierne bag loven var dengang enige om, at det ikke var forsvarligt at udskyde sagsbehandlingen i mere end 2 år, og det synspunkt er så sent som i marts i år blevet bekræftet af UNHCR. En venlig fortolkning af den megen vrede er derfor, at den beror på en misforståelse, nemlig at fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Helge Adam Møller i travlheden har glemt, hvad det var, deres egen regering fremsatte og de selv stemte for. Og denne venlige fortolkning vælger vi frem for den, der betyder, at de to ordførere vil løbe fra deres egne holdninger og tilsagn.

I den forbindelse vil jeg gerne stille et spørgsmål til den konservative gruppeformand – han er ikke til stede nu i salen, kan jeg se, men han får jo lejlighed til at svare ved en anden behandling. Jeg vil gerne bede ham om at forklare, hvorfor han mener, at indenrigsministeren begår forligsbrud, når hun følger den lov, han selv har sat sit navn under. Det var de udtalelser, han kom med ved indenrigsministerens meddelelse, og jeg synes, han skylder os en forklaring.

Intentionen bag loven var, og den er stadig, at personer, der er omfattet af loven, skal vende tilbage, når forholdene tillader det. Denne intention var sammen med den kendsgerning, at der akut skulle skaffes mange mennesker tag over hovedet, årsagen til, at der blev givet snævre rammer, både rent fysisk, men også med hensyn til, hvad de pågældende mennesker måtte foretage sig og deltage i.

Erfaringerne fra de halvandet år, loven har virket, viser, at rammerne nok har været for snævre. Det har været vanskeligt at give teenagebørnene en undervisning, som vil være relevant, når de vender tilbage, ligesom de voks-